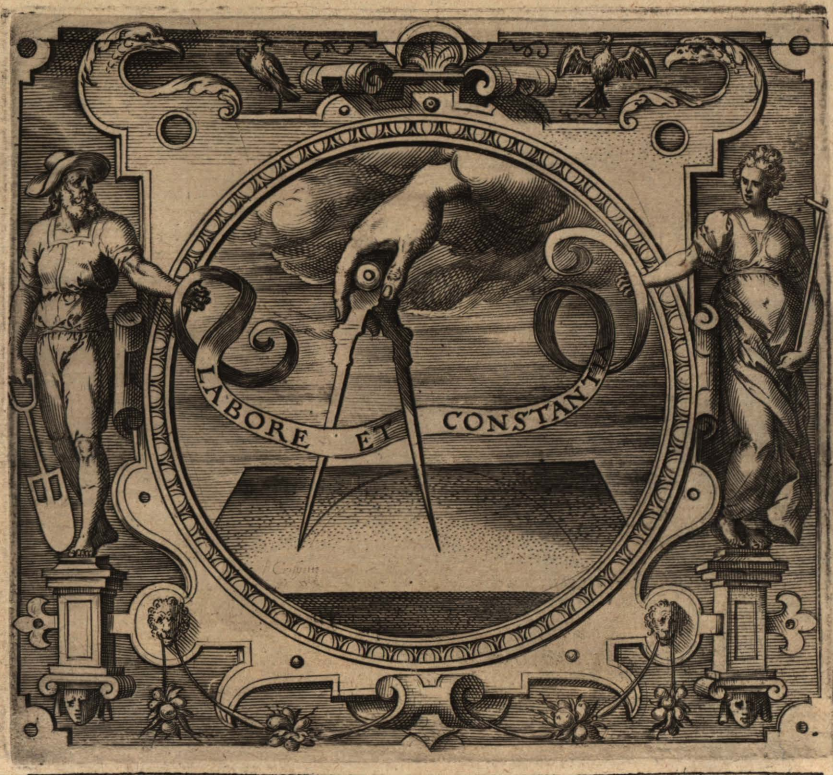

IOANNIS BOCHII
VRBI ANTVERPIENSI A SECRETIS,
Epigrammata Funebria.

AD
CHRISTOPHORI PLANTINI
Architypographi Regij Manes.

Cum nonnullis aliorum eiusdem argumenti Elogiis.

ANTVERPIÆ,
IN OFFICINA PLANTINIANA,
APVD VIDVAM, ET IOANNEM MORETVM.
clō. lō. xc.

AMPLISSIMIS, CLARISSIMIS,
PRUDENTISSIMISQ. EDVARDO VANDER
DILFT, ET CAROLO MALINEO CONSS.
CÆTERISQVE VRBIS ANTVERPIENSIS
SENATORIBVS, S. P.

VNEBRIA EPIGRAMMATA,
Senatores amplissimi, à doctissimo
Bochio vestro partim conscripta,
nobisq̃ue tradita, reddere vobis,
ceu depositum quoddam, operæ
precium fore putauimus: vt qua
ille beneuolentia Christophori Plantini, cuius ve
stri, ac Typographi verè Regij, memoriam profe
quutus est, eadem nos obseruantia hoc illi apud
vos *μνημόσυνον* statuamus. Neque fanè hoc argumen
tum displiciturum vobis confidimus; si modò pla
cebit meminisse, quantam Plantinianum Typo
graphon huic vrbi per vniuersum orbem terra
rum celebritatem attulerit, quantoq̃ue Rempub.
vestram & ornamento & commodo eius in hac ar
te conatus affecerint. Quod quidem Amplitud^{um}
vestrarum patrocinio magna ex parte effectum
esse non diffitemur: cùm Typographicis illius la
boribus fautores vos semper præbuisstis æquissi
mos. Atque hoc illud est quod post eius ex hac vi
ta discessum, Plantiniani vos rogant hæredes, vt
quo illi, dum vixit; in conquirendis incredibili
LABORE ET CONSTANTIA rebus ad excuden
di perfectionem necessariis, studio gratiaq̃ue ad
fuiſtis,

fuiſtis, eandem eius ſucceſſores liberalitatem ve-
ſtram experiantur & æquitatem : Ita vt cum præ-
lis, cæteroq̃ue eius artis apparatu & voluminibus,
benignitas veſtra & humanitas, velut iure quodam
hæreditario ad illos continuata transmittatur.
Quamobrem, vt eodem illos modo in fidem ve-
ſtram, clientelamq̃ue recipiatis, rogatos vos cu-
piunt, quàm poſſunt officioſiſſimè, ſtudia ſua om-
nia & obſequia, Senatores præſtantiffimi, vobis
deferentes. Valete. Antuerpiæ, ex Officina Plan-
tiniana, Kal. Iulij, M. D. XC.

Amplitud^{um} veſtrarum

Humillimus cliens

Ioannes Moretus.

A D

A D
CHRISTOPHORI PLANTINI
ARCHITYPOGRAPHI REGII MANES,
PARI CVM MVSIS NVMERO
FVNEBRIA EPIGRAMMATA,

Auctore

IOANNE BOCHIO, vrbi Antuerpiensi à Secretis.

*N*E mea flebilibus Plantinum, Elegia, querelis,
Funera ne lacrymis perge, Thalia, sequi.
Detinet innumeros iamdudum hæc nania vates,
Et resonant Claria nil nisi triste lyra.
Plantinum queritur Phœbi chorus omnis ademptum,
Cecropiaq; gemunt, Rom. uleaq; Dea.
Ipse pater solitum Latonius ore serenum
Exuit, & mæstos dant sua plectra sonos.
Defletusq; satis fidibus, mea Musa, remis
Est rogas, & lacryma proficiente nihil.
Si modo quid possent luctus, melioribus esset
Christophorus vitæ redditus ingeniis.
[Quamquam, ô!] sed prohibent surdi ad suspiria manes,
Carmina Lethæum tangere nostra vadum.
Nos tamen inferias absenti demus amico,
Nec cineri pietas officiosa vacet.
Spiritus Elysium colit, optatosq; recessus,
Muta sub hoc tumulo sed tegit ossa lapis.
Nomen in orbe manet, nec honos intercidet umquam,
Nec labor aterna posteritatis opus:

*Dum suus ingeniis viuet calor, & sua libris
Pagina, dum scriptis charta notata suis.*

*Labore
II.*

*Amphitryoniada miratur fama labores,
Et purgata suis secula prodigiis.
Sudores, Plantine, tuos miremur, & istud
Robur, & artifice monstra necata manu.
Cent auros domat ille? tuis sed viribus ingens
Errorum antiquis turba fugata libris.
Pugna Cleonao nec qua spectata Molorcho
Tanta, nec Alcida tam ferus hostis erat:
Quam tibi cum scriptis auctorum saepe vetustis
Dura, vel inuidia iudice, lucta fuit.
Et te Manalio certantem vidimus apro,
Orcus, & Inachij te timet hydra lacus.
Nam tu dum vitis corrupta volumina truncas,
Et Latia, & lingua consulis Argolica:
Verus es hoc nostro Tirynthius alter in auro;
Ille Jouis, sed tu Palladis auspiciis.*

*Constantia
III.*

*Quisquis es, in cunctis operam tibi rebus inanem
Sumis, & in vana luditur arte labor:
Ni casus animum firmes constanter ad omnes,
Duret, & in finem continuetur opus.
Propositiq; virum constantia firma tenacem
Quarrit, & assidua sedulitate grauem.
Talis erat nostri Plantinus gloria secli.
Cur ita? librorum copia testis erit.*

Hospes

Hospes, Idumeam tumulo frondescere palmam
Cernis, honoratisserta parata comis.
Adspicis aduersa reliquum quòd compleat orbem
Parte, Venafranis edita bacca iugis.
Non alia decuit Plantinum fronde corona,
Si satis ad laudes ulla corona suas.
Seu labor hoc meruit, desudatq; palastra,
Editaq; innumeris scripta voluminibus:
Seu Pandioniae cui maxima cura Minerva,
Palladis ornatum fructibus esse decet.
Utq; reluctatur, depressaq; brachia tollit
Palma, nec aduerso pondere nutat onus:
Sic moles operum contrà stetit. Inde, viator,
Plantino duplici fronde corona viret.

III.

Quòd sua Castalias non deserit unda sorores,
Ripa nec Aoniis arida facta vadis:
Quòd sibi fatidici quarunt Peneia Vates
Serta, nec ignauo pollice sordet ebur.
Hoc castigatos edens, Plantine, poëtas,
Hoc tua sudoris prodiga dextra facit.
Quòd fora, quòd duras orator flectere mentes,
Confessumq; sua voce mouere queat:
Jura quòd ambiguos dirimant consulta clientes,
Absoluat trepidos quòd bona causa reos:
Hoc libris, Plantine, tuis seu dulcibus haustum,
Fontibus, acceptum sæcula nostra ferunt.
Magnaq; magnarum quòd commentaria rerum,
Gestorumque fides vera supersit, & hoc.

V.

Et

*Et tua Pæonias celebrantur præla per artes,
Et cæli, & varij sideris adde vices.
Accedunt titulis sanctorum oracula vatam,
Et quodcumque sacra pagina legis habet.
Quid superest? totum conatibus excolit orbem,
Vis uno dicam nomine? Christophorus.*

VI. *Ite procul reliqui commercia vilia libri,
Cætera Plantino cedite præla meo.
Ite libri, cunctaq; simul sordescite chartæ,
Quæ non hæc prima nomina fronte gerant:
Christophorus toto Plantinus cognitus orbe,
Excudit propriis hoc opus ille typis.
At reliquum tineas librorum vulgus inertes
Pascat, & ignauo torpeat omne situ.
Aut piper, aut emptos Panchæi thuris odores
Charta ministeriis vilibus apta tegat.
Ut quoties librum manibus tractabimus ullum,
Nil nisi Plantinum pagina docta sonet.*

VII. *Sacra Palatini siquis penetralia Phæbi
Diruta, cum libris interiisse dolet:
Aut veterum quæ Sylla ferox monumenta virorum,
Fertur Erechtheis diripuisse locis:
Damna quidem sacris queritur data magna Camænis,
Destendam studiis ingeniisq; vicem;
At sciat auspiciis nostro melioribus auro
Consultum antiquis esse voluminibus.*

Ut si

Ut si vel solum Plantinum prisca tulissent
Sacula, librorum copia magna foret;
Uberiorq; seges discendi plurima, quæ nunc
Temporis æterna condita nube latent.

Sine pedis dedit aut floris tibi planta virentis
Nomen, habes verum conueniensq; satis.
Scilicet humani planta ceu corporis ima
Nititur, & stabili machina fulta pede:
Sic moles operum tantorum innixa recumbit
Te, Plantine, humeris sufficiente tuis.
Qualis & aurora riguis blanditur in hortis
Planta, cui viridi stipite vernat apex:
Post ubi confecto languescit flosculus æuo,
Ingemit exitio mæsta Napæa suo:
Sic tuus arridet Musis labor, & decus omne
Ereptum illacrymant te moriente suum.
Nec sperant animosa tuæ vestigia planta,
Posse pari quemquam sedulitate sequi.
Et quod lanifica plantam secuere puella,
Tempore quæ nullo sit rediuiua, dolent.

VIII.

Saluete, ô, cineres, lacrymis madefacta sororum
Urna nouem, salue, triste ministerium.
Sed dabitis, Musæ, tumulo producat ut isto
Plantam rore sacro gleba rigata nouam.
Vester ut officium vestrum post funera cultor
Sentiat, & meritis busta sequatur honos.

IX.

Carmen

*Carmen & in viuo supremum inscribite saxo,
Plantinum hoc donent munere Pierides:
Hoc iacet in tumulo Musarum cura, Viator,
Certa sub incerto nomine signa vides.
Sed tua mens totum meditando perambulet orbem,
Quærat & Aoniæ cura, quis ille? chori.
Inuenies nostri cultorem numinis vnum,
Quem colimus simili nos pietate virum.
Ille est, ille gregis nostri decus, alter Apollo,
Nomine Plantinum Christophorumq; vocant.*

ALCIDÆ

ALCIDÆ inuicto, & comiti quæ gloria Theseo
Inuitâ æternum viuere morte dedit,
Hanc ego nec Plantine tuis iam laudibus æquẽ,
Et titulis impar alter & alter habent;
Hic Scinin immitem quamuis, sæuumque Procrusten,
Et Labyrinthæi presserit ora bouis,
Illi Aper, & terror Nemees, & cesserit Hydra,
Diraque fatali monstra subacta manu.
Illa quidem sint vera, vni dum cognita terræ,
Solutus & hanc Graius senferit orbis opem.
At tua quæ gentes, quæ nescit nomina tellus,
Dum meritis implet Solis vtramque domum?
Tu Latij veteris, tu scripta insignia Graiũm
Afferis, & meliùs ire per ora iubes.
Hebræũmque tibi debent oracula vatum,
Atque apices, visi nullius arte, Syri.
Nec tibi par ausit quisquam, aut sperare secundum,
Pace tua Latium, Gallia pace tua.
Ipsa quoque, est artis quæ conscia prima repertæ,
Laudibus assurgit Teutonis ora tuis.
Maecte animo bone, maecte fide, & constante labore,
Te magis atque magis fama loquetur anus.

*Joh. Liuineius, Belgæ, amico,
& bene merito fac.*

IOANNI MORETO SVO.

QVIS mi nunc gemitus comprimat, aut modum
Imponat lacrymis? accine lugubre
Carmen, Musa, viros, qua modulis tuis,
Dignos laude, vetas mori.

PLANTINVM ergo tenet perpetuus sopor?

Plantinum? assiduis iuncta laboribus,

Quem constantia eò nobilis extulit,

Vix ut sit similem dari.

Cunctis ille quidem fletus obit senex,

Sed tu precipue flere Morete aues;

Incassum tetricas poscis at ô bone

Plantinum assiduò Deas.

Non, Amphionios si recinas Modos,

In vitam renoces, quos semel inuida

Mors nobis rapuit. stant adamantinis

Vinclis fata coercita.

Sic quando est igitur; quod superest age,

Dic condens cineres elogio breui;

PLANTINVS IACET HIC ARCHITYPOGRAPHVS,

Hoc sat: cetera nota sunt.

Ius laude coronat.

N. OVD.

IVRE

CL. V. MICHAELIS AITSINGERI
A V S T R I A C I.

VRE tibi laudes canerem Plantine perennes,
Ni tibi Scriptorum clangeret ore tuba.
Scriptorum typica vitam quibus arte dedisti;
Quos tua ab interitu vindicat ære manus.

Muti qui fuerant, per te modò ritè loquuntur

Innumeri; & cunctis reddita lingua sua est.

His tua fama viget, seros celebranda per annos,

Viuit & in variis inclyta codicibus.

Aliud eiusdem.

ARMORIBVS parcant nati, properansque viator
Ne petat, ossa quibus delituere locis.

Plura tribus linguis mihi stant monimenta per orbem;

Nulla caret tumulo Bibliotheca meo.

Hæc mihi certa manent; & postera fama leuatur.

Sic viuat, memores quisquis amat titulos.

IN CHRIST. PLANTINI SYMBOLVM.

Omnia quando potest LABOR ET CONSTANTIA, Christo
Auspice, constanti fata labore domo.

*H*OC tibi constituo vacuum, PLANTINE, sepulchrum
Ad gelidas Nicri lene fluentis aquas,
Dulcis amicitia monumentum ac pignus amoris,

Quem non ulla umquam tempora dissoluent.
Hoc tua promeruit virtus, doctrina, fidesq;
Integra, & Eois cognita & Hesperius.

Hoc longa exhausti meruere atate labores
In diuulgandis chalcographa arte libris:

Quâ te non alius vixit prastantior usquam:

Pace loquor Stephani, pace, VVechele, tua.

Nunc est parata quies capitiq;, animoq; beato,
Quâ nitet aeterno lumine pura dies.

Ter, quater ô felix, cui nomen honosq; perennis
Contigit, & calum patria post obitum!

Ioan. Posthius, Aulae Palat.

Elect. Medicus l. m. p.

PLANTINI cineres in hoc sepulchro
Conduntur, celebris viri, per orbem
Cujus fama volat vel universum.

Nam sic ille fuit peritus artis,
Vt nullum dederit parem, nec ætas
Huic sit posterior parem datura.

De cunctis bene confitentur omnes
Ipsam promeruisse, sed tamen de
Doctis præcipue; quibus labores
Suscepti sine fine serviebant.

Ergo quisquis opem per ejus artes
Percepisti, animæ precare vitam
Æternam: cineri simul quietem.

Lambertus Schenck.

Duff.

SISTITE ploratus, lachrymas, planctusque, Poëta:
Plantinus felix vivit apud Superos.

Non illum (vt quondam) febris, non tussis anhela,
Colicus aut dolor, aut calculus vrget atrox.
Defunctus morbis, senio, cura, atque LABORE,
CONSTANTI tandem perfruitur requie.

C. Kilianus Duff.

BONÆ MEMORIÆ.

VANTVMVIS, Plantine, nouum decus addite calo,
Inmensum latè tua peruolet inclyta mundum
Gloria cum sola mundi peritura ruina;
Gloria, quam nulla amplificent præconia laudum,
Nec malè periuræ minuant conuicia lingua;
Hæc tibi parua tamen, magnum ut testetur amorem,
Ponit auo monimenta nepos. tu, si super vlla

Iam positum meliore loco te cura tuorum
Tangit, & in superis haud infera neglegis arua.
Accipe & hos versus, nec inania despice dona.
Illa quidem luctus inter composita recentes,
Ah meritis indigna tuis! sed quis, precor, umquam
Plantini meritum modulamine carminis aquet?
Quis tantum ingenij confidat viribus audax,
Qui se Plantini laudes comprehendere versu
Posse putet, vastus quas vix complectitur orbis?
Æacida seclis qui fortia facta futuris
Scriberet, & longo celebranda nepotibus auo
Traderet, vnus erat vates virtutis Homerus,
Heroum praco celebris, vox orbis Homerus.
Nos non Æacidem hîc (seu quisquam strenuus armis
Fors fuit, aut nomen vanum est & fabula tantum)
Non hîc Æacidem proponimus arte canendum
Mæonia. maioris enim præclarior heros
{ Flagitat auxilium calami: si quis tamen eius
Possit par calamus reperiri inlustribus actis.
Non poterit. non huc pertingunt carmina vatum.
Qui dignos actis Plantini offerret honores,
Ipse vnus Plantinus erat. qui semina iecit,
Qui fouit; sotam produxit ad æthera plantam
Ille idem, cunctisq; dedit splendescere terras.
Ille Typographia magnum dedit ornamentum:
Magnum ornamentum cultori reddidit illa
Grata suo. Sat eum Constantia iuncta Labori
Cuncta virum fecit passim volitare per ora;
Laudesq; euexit supra, conuicia supra.
At verò inprimis ex illo tempore, postquam
PLantINVM, aVRora LVce apparente, CaLenda
VInCtILes terrIs rapVere, poLoqVe dederVnt. 2

CHRISTOPHORO PLANTINO

REGIO ET REGI TYPOGRAPHO,

BONÆ FRANCISCVS RAPHELENGIVS

AVO OPTIMO POS.

D. O. M.

CHRISTOPHORO PLANTINO
GALLO, CIVI ANTVERPIANO,
ARCHITYPOGRAPHO REGIO,

CVIVS OPERA ET INDVSTRIA ERVDITI
CVIVSCVMQVE DISCIPLINÆ AG LINGVÆ
VETERES NOVIQVE SCRIPTORES IN
LVCEM ELEGANTER EDITI, MAGNV
EO AVCTORE TOTI REIPVB. LITERARIÆ
SPLENDOREM ET VTILITATEM ADTVLERVNT,
STVDIOSI BONARVM ARTIVM TANTI
BENEFICII MERITIQVE MEMORES,
VIRO VIRTVTE CLARA PRÆDITO POSVERVNT.
VIXIT ANNOS LXXV. OBIIT KALENDIS
QVINCTILIB. HORA III. A M.
ANNO CIO. IO. XXXCIX.

Epigrammata hæc & Elogia nihil continent
quo minus imprimi possint,

*Ita testor Michaël Hetsroey Bruegelius,
S. Theologiae Licentiatus, B. Mariæ
Antuerpiensis Canonicus.*

D. O. M.

CHRISTOPHORO PLANTINO

GALLO, CIVI ANTVERPANO,

ARCHITYPGRAPHO REGIO.

CVIVS OPERA ET INDUSTRIA ERVDITI

CVIVSCVMQVE DISCIPLINAE AG LINGVAE

VETERES NOVIQVE SCRIPTORES IN

LVCEM ELEGANTER EDITI, MAGNAM

EO AVCTORE TOTI REIPVBLICAE LITTERARIAE

SPLENDOREM ET VILITATEM ADVLERVNT,

STVDIOSI BONARVM ARTIVM TANTI

BE NEFFICII MERITIVQVE MEMORES

VIRI VIRTVTE CLARA PRAEDITO POSVERVNT

VIXIT ANNO LXX. OBIT KALENDIS

QVINCTILIB. HOR. III. A. M.

ANNO CL. IC. XXXIX.

Epigrammata hanc & Elegia nihil continet
quo minus inprimi possint.

Annot. Michael Haezel, Franc. 1780.
S. Theod. & Lib. 1780. S. Mar. 1780.
Cantabrigiae Cantabrigiae.